

Aanwijzing gasbeurs

Aan: Endex European Energy Derivatives Exchanges N.V.
t.a.v. de heer
mr. S.L.M. Follender Grossfeld
World Trade Center
Beethovenstraat 300
1077 WZ Amsterdam

18 december 2006

Uw kenmerk:

L06-559/DVU/SFO/JAA

Ons kenmerk: ET/EM/6109500

Geachte heer Follender Grossfeld,
In uw brief van 8 september 2006, met een aantal bijlagen, met bovengenoemd kenmerk verzoekt u mij Endex European Energy Derivatives Exchanges N.V. (hierna Endex) op grond van artikel 66b, eerste lid van de Gaswet aan te wijzen als gasbeurs voor termijncontracten. Tevens verzoekt u mij op grond van artikel 66b, tweede lid van die wet de reglementen van Endex goed te keuren. Naar aanleiding daarvan kan ik u het volgende berichten.

1. Juridisch kader

De Minister van Economische Zaken ('Minister') wijst op grond van artikel 66b, eerste lid van de Gaswet één of meerdere rechtspersonen aan die tot taak hebben een beurs tot stand te brengen of in stand te houden. Het beursreglement van deze aangewezen rechtspersoon behoeft goedkeuring van de Minister op grond van artikel 66b, tweede lid van de Gaswet. De bedoeling van de wetgever was met dit artikel veilig te stellen dat er ten minste één beurs zou komen. Een gasbeurs is immers van belang voor de liquiditeit en transparantie van de gasmarkt. Het betreft uitdrukkelijk geen exclusieve taak. Ook andere rechtspersonen kunnen worden aangewezen als gasbeurs en de aanwijzing verhindert niet de activiteiten van niet-aangewezen beurzen.

De criteria die ik hanteer bij de uitoefening van mijn bevoegdheden op grond van artikel 66b van de Gaswet heb ik uitgewerkt in de beleidsregel van 19 januari 2005, nr. WJZ 5002340, houdende de aanwijzing van

een rechtspersoon als gasbeurs en de goedkeuring van het beursreglement van een gasbeurs (Stcrt. 2005, nr. 12, hierna: de beleidsregel).

2. Feitelijke kader

Endex verzoekt aanwijzing voor een gasbeurs voor termijncontracten. Door middel van een geautomatiseerd systeem worden vraag en aanbod op dit onderdeel van de gasmarkt bijeen gebracht, op basis waarvan termijncontracten tot stand komen. Het beursproces is geregeld in het beursreglement (bijlage 12 bij de aanvraag). Voor de zogeheten 'clearing en settlement' van de op de beurs tot stand gekomen contracten heeft Endex een overeenkomst gesloten met een extern clearinghouse, het Duitse bedrijf European Commodity Clearing AG (ECC). Deze overeenkomst ('Clearing Services Agreement between European Commodity Clearing AG, European Energy Exchange AG and The Endex European Energy Derivatives Exchange N.V.') is als bijlage 11 bij de aanvraag overgelegd. Om de aflevering van gas ter uitvoering van op de beurs van Endex tot stand gekomen contracten te effectueren zal ECC conform de transportvoorwaarden van GTS een dag voor de levering het gas nomineren op het TTF en zal GTS dit gas transporteren. GTS verleent aldus haar wettelijke verplichte medewerking aan het in stand houden van de beurs van Endex (artikel 66b, derde lid, van de Gaswet). Endex, GTS en ECC hebben hun onderlinge verhouding neergelegd in een driepartijenovereenkomst (Three Party Coordination Agreement). Deze overeenkomst is overgelegd als bijlage 13 bij de aanvraag.

De termijncontracten die op de beurs van Endex worden verhandeld, zijn effecten in de zin van de Wet Toezicht Effectenverkeer 1995. Dit betekent dat Endex een erkenning op grond van wet nodig heeft. De Minister van Financiën heeft bij besluit van 5 oktober 2004, nummer FM 2004-1230 M die erkenning verleend (bijlage 3 bij de aanvraag).

Vanwege de erkenning gelden financiële waarborgen ter waarborg voor de continuïteit van de Endex beurs en ter garantie op de goede afwikkeling van contracten. Endex staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Ten aanzien van de clearing en settlement door het Duits clearinghouse, ECC., houden DNB en AFM in samenwerking met de Duitse toezichthouder direct toezicht op ECC. Voor de uitbreiding van het aanbieden van clearing activiteiten voor TTF gas forwards heeft Endex een verklaring van geen bezwaar nodig. Deze verklaring van geen bezwaar heeft de AFM op 19 oktober verleend, nummer INFR-FBR-06101909 (bijlage 3 bij de aanvraag).

3. Beoordeling

Artikel 4 van de beleidsregel geeft de criteria weer waaraan ik toets bij de aanwijzing van een elektriciteitsbeurs en bij de goedkeuring van de beursreglementen. Deze toets leidt in dit geval tot de volgende beoordeling.

a. Onafhankelijkheid en onpartijdigheid

Er zijn naar mijn oordeel voldoende voorzieningen getroffen om de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van Endex, alsmede van het bestuur en het personeel te waarborgen. Allereerst geldt de bepaling uit artikel 66b, vijfde lid, van de Gaswet, waarin is bepaald dat producenten, leveranciers, handelaren, verbruikers en aandeelhouders zich onthouden van iedere bemoeiing met de taken van de gasbeurs. In aanvulling hierop is in de statuten en in het reglement opgenomen dat Endex zich jegens de deelnemers verbindt zich onafhankelijk, uniform en non-discriminair op te stellen en te gedragen (zie onder andere de 'Bylaws Regulating the Internal Affairs of the Supervisory Board of Endex'). Tenslotte is de vormgeving van de gasbeurs niet zodanig dat voor het handhaven van die onafhankelijkheid en onpartijdigheid hoeft te worden gevreesd.

b. Leveringszekerheid

De leveringszekerheid is naar mijn oordeel voldoende gewaarborgd. De partijen die tot de beurs worden toegelaten zijn partijen die de toelatingsprocedure van Endex hebben doorlopen (Rules, artikel I-4 en Appendix A). Ook de wijze waarop het tot stand komen van transacties is vormgegeven en de eisen aan de kredietwaardigheid van de deelnemers geeft vertrouwen dat er geen risico's zijn voor de leveringszekerheid (Rules, artikel I-6). De 'clearing and settlement' van de op de beurs tot stand gekomen overeenkomsten is vanuit oogpunt van leveringszekerheid voldoende geregeld via contracten tussen Endex en EEC en GTS, zoals in paragraaf 2 weergegeven.

c. Financiële soliditeit

Hoewel financiële risico's nooit zijn uit te sluiten, kan worden geoordeeld dat financiële soliditeit in voldoende is gewaarborgd. Hierbij is van belang dat, zoals in paragraaf 2, is geschetst Endex beschikt over een erkenning van de Minister van Financiën op grond van de Wet toezicht effectenverkeer 1995 en onder financieel toezicht staat van de AFM en DNB. Ten aanzien van de clearing en settlement door het Duits clearinghouse, ECC., houden, zoals in paragraaf 2 al gezegd, DNB en AFM in samenwerking met de Duitse toezichthouder direct toezicht op ECC.

d. Vertrouwelijkheid

Ingevolge artikel 66b, vierde lid van de Gaswet is een aangewezen gasbeurs verplicht tot geheimhouding van die gegevens die zij tot haar beschikking krijgt en waarvan zij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden. In aanvulling op deze wettelijke waarborg zijn in de beursreglementen zogenaamde 'confidentiality and non-disclosure'-bepalingen opgenomen (Rules, artikel I-14) Dit samenstel van wettelijke en reglementaire bepalingen is naar mijn oordeel voldoende om de vertrouwelijkheid van de gegevens te waarborgen.

e. Malversatie, manipulatie en risico's

Uit de reglementen blijkt dat er voldoende voorzieningen, zoals sancties zijn getroffen om manipulatie, malversatie of het nemen van onverantwoorde risico's door marktdeelnemers

te voorkomen, zoals hierboven in het bijzonder onder c, al weergegeven is (Rules, artikelen I-8, I-9 en I-10)

f. Praktische uitvoerbaarheid

De praktische uitvoerbaarheid van een gasbeurs is niet eenvoudig te beoordelen, maar de combinatie van de degelijke reglementen en overeenkomsten, alsmede de behoefte van marktpartijen aan een beurs, geeft mij voldoende vertrouwen in een goede uitvoering.

4. Besluit

Gelet op het bovenstaande:

1. wijs ik de rechtspersoon Endex European Energy Derivates Exchanges N.V., overeenkomstig de aanvraag, aan als gasbeurs als bedoeld in artikel 66b, eerste lid, van de Gaswet, die tot taak heeft een gasbeurs voor termijncontracten tot stand te brengen en in stand te houden;
2. keur ik de reglementen als bedoeld in artikel 66b, tweede lid, van de Gaswet, van Endex European Energy Derivates Exchanges N.V. goed.

Van dit besluit zal mededeling worden gedaan in de Staatscourant.

Ik merk op dat de werking van de beurs nauwlettend zal worden gevolgd en eventueel zal worden geëvalueerd. Indien de beurs niet of onvoldoende functioneert of niet de gewenste transparantie en liquiditeit in de markt tot stand brengt, of anderszins niet voldoet aan de op beurs(activiteiten) betrekking hebbende wettelijke voorschriften kan ik op een later tijdstip overgaan tot wijziging of intrekking van dit besluit.

J.G. Wijn,

Minister van Economische Zaken.

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen 6 weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Economische Zaken, Postbus 20101, 2500 EC 's-Gravenhage. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef vermelde datum.